

Súd: Okresný súd Ružomberok
Spisová značka: 1T/2/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5918010020
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivan Štepita
ECLI: ECLI:SK:OSRK:2020:5918010020.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Ružomberok v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ivana ŠTEPITU a prísediacich: Ing. Milana ŠIROŇA a PhDr. Jaroslava ULÍKA, trestnej veci proti obžalovanému I. R., pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona a iné, na hlavnom pojednávaní konanom dňa 20.01.2020 v Ružomberku, takto

r o z h o d o l :

obžalovaný

I. R., nar. XX.XX.XXXX v A., trvale bytom A., F.

XXXX/X, t.č. vo výkone trestu v inej trestnej veci v ÚVTOS Banská Bystrica - Kráľová,

u z n á v a s a z a v i n n é h o , ž e

dňa 06.08.2016 spolu s už odsúdeným K. R. v čase okolo 19.00 h v Ružomberku v blízkosti železničného priestestia na ulici Textilnej zastavili na bicykli jazdiaceho K. I., nar. XX.XX. XXXX, trvale bytom A., T. XXXX/XX, od ktorého bezdôvodne žiadali peniaze, retiazku, hodinky, alebo niečo cenné, z tohto dôvodu ho už odsúdený K. R. prehľadal, z rucksaka mu zobral zväzok kľúčov, parfum, z bicykla mu zobral predné aj zadné svetlo, tachometer, kapsičku, vyhrážali sa, že ak o tom niekde povie, či už doma alebo na polícii, tak dostane biťku, a ak pozná D., tak vie, čo ho čaká, nútili ho, aby im do dvadsiatich minút priniesol hotovosť 30 eur a potom mu vrátia veci, ktoré mu zobrali, K. I. zo strachu súhlasil a I.ovi R. dal svoje telefónne číslo,

dňa 06.08.2016 krátko po predchádzajúcom stretnutí, K. I. telefonicky z nezisteného čísla kontaktoval na telefónne číslo XXXX XXXXXX I. R. a žiadal ho, aby prišiel pred Fullovu krčmu v Ružomberku na Námestí Slobody, kde mu vráti odcudzené veci, lebo pre neho nemajú žiadnu hodnotu, preto tam K. I. prišiel spoločne so svojim kamarátom G. R., nar. XX.XX.XXXX, už odsúdený K. R. vrátil odcudzené veci K.ovi I.ovi, už odsúdený K. R. a I. R. ho opäť žiadali, že kým im neprinesie požadované peniaze, chcú niečo cenné a vtedy K.ovi I.ovi nečakane, bez jeho súhlasu I. R. vytiahol z ruky mobilný telefón zn. LENOVO A319, čiernej farby, IMEI1: 868028024971774, IMEI2: 868028025008139, so SIM kartou FunFón s číslom XXXX XXXXXX, ktorý mu I. R. odmietol vrátiť s odôvodnením, že si ho ponechá, pokiaľ im nedonesie peniaze, s čím K. I. zo strachu súhlasil s tým, že im dňa 07.08. 2016 v čase o 17.30 h peniaze odovzdá, už odsúdený K. R. a I. R. sa K.ovi I.ovi a G. R. vyhrážali, že ak o tom niekomu povedia, tak ich zbijú,

dňa 07.08.2016 v čase medzi 11.00 h až 13.00 h prišiel I. R. za K.om I.om k Motelu Ranč so sídlom A., Černová, Pri Váhu 540/71, v ktorom brigádoval, a tu K. I. nútil, aby mu dal peniaze, lebo jeho telefón založil a potrebuje ho vyplatiť, preto dal K. I. zo strachu I.ovi R. finančnú hotovosť 20 eur a aj presne neurčenú obyčajnú retiazku, K. I. čakal na vrátenie mobilného telefónu, čo sa však nestalo, a preto to povedal svojim rodičom, čím už odsúdený K. R. a I. R. spôsobili K.ovi I.ovi škodu vo výške najmenej 32 eur,

t e d a

spoločným konaním iného hrozbou násillia nútil, aby niečo konal a opomenul,

č í m s p á c h a l

pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona.

Za to sa
o d s u d z u j e

podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona, § 42 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona, za použitia § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov nepodmienečne.

Súd podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaraďuje obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona súd zrušuje rozsudok Okresného súdu A. sp. zn. 8T/35/2018 zo dňa 11.02.2019, právoplatný dňa 11.02.2019 vo výroku o treste, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Súd zrušuje aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd ukladá obžalovanému povinnosť zaplatiť poškodenému K.ovi I.ovi, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A., T. XXXX/XX, škodu vo výške 50,- euro.

o d ô v o d n e n i e :

Okresná prokuratúra Ružomberok podala na K. R. a I. R. dňa 11.01.2018 obžalobu, a to v prípade obžalovaného I. R. pre pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona.

Vzhľadom k tomu, že obžalovanému I. R. nebolo možné doručiť obžalobu, Okresný súd Ružomberok vydal na neho dňa 19.03.2018, pod č.k. 1T/2/2018-306 príkaz na zatknutie. Následne bol na menovaného dňa 20.03.2018 vydaný aj európsky zatýkací rozkaz. Dňa 22.01.2019 bol I. R. vzatý do väzby. Uznesenie Okresného súdu Ružomberok 1T/2/2018-321 nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 22.01.2019.

Po zistení, že na I. R. bol nariadený výkon trestu odňatia slobody v inej trestnej veci, bol I. R. dňa 13.02.2019 prepustený z väzby s tým, že nastúpil nepodmienečný trest odňatia slobody v inej trestnej veci.

Na pojednávaní konanom dňa 20.05.2019 obžalovaný Alexander Billa urobil vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. a) až c) Trestného poriadku. Po vyjadrení strán súd v zmysle § 257 ods. 7 Trestného poriadku vyhlásenie obžalovaného K. R. o uznaní viny prijal, pričom zároveň vyhlásil, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutkov pod 1) a 3), sa nevykoná. Súd zároveň rozhodol, že sa vykonajú dôkazy súvisiace so skutkom pod bodom 2) a s výrokom o treste a o náhrade škody.

Obžalovaný I. R. pred súdom vyhlásil, že je nevinný. Z jeho strany nemalo dôjsť k žiadnym vyhrážkam, ani nikoho nevydieral. Potvrdil, že spolu s K. R., ako aj s bratom obžalovaného Matejom R. sa boli prejsť s tým, že stretli poškodeného, s ktorým sa mali dohodnúť, že im z bicykla dá „nejaké veci“ s tým, že ho potom počkajú na námestí pred pohostinstvom u Fullov, kde sa mu veci vrátili. Obžalovaný potvrdil, že poškodený chcel naspäť veci z bicykla s tým, že donesie za telefón zálohu 20,- euro. Poukázal na výpoveď poškodeného pri konfrontácii, v zmysle ktorej sa mal poškodený vyjadriť, že on sa nikomu nevyhrážal.

Podľa obžalovaného tomuto incidentu malo predchádzať stretnutie s poškodeným pri malom Tesco, kde sa na neho poškodený obrátil s požiadavkou na zadováženie „nejakej trávy“. Napriek tomu, že poškodenému uviedol, že oni také veci nerobia, následne si dali stretnutie na malej zastávke ŽSR s tým, že R. vtedy poškodenému povedal, že so zháňaním „trávy“ mali nejaké náklady, a preto ich chce uhradiť. Zotrvál na vyjadrení, že sa nikomu nevyhrážal, bol to poškodený, ktorý si „myslel, že im je niečo

dĺžný“, nepoprel, že zobral poškodenému mobil z jeho rúk, ale potom si to uvedomil, mobil mu vrátil, ale následne mu mobil poškodený vydal sám!

Pri konfrontácii s výpoveďou a vyhlásením o vine spoluobžalovaného R., obžalovaný R. uviedol, že on nič, o čom hovoril R., nepovedal, telefón poškodenému nevzal. K stretnutiu na motoreste Ranč vypovedal, že si s poškodeným písal cez sociálnu sieť, kde mu napísal, že ak mu donesie peniaze, pôjde vyberať telefón zo zálohy, avšak osoba, ktorej telefón predali, mu ho odmietla vrátiť. Pri konfrontácii s výpoveďou z prípravného konania zo dňa 25.11.2016 obžalovaný nevedel vysvetliť rozpory vo svojej výpovedi, uviedol, že poškodeného chceli len „natiahnuť“ s tým, že peniaze im vydal poškodený sám.

Zákonný zástupca poškodeného mladistvého D. I. pred súdom uviedol, že sa synovi nevedel dovolať na jeho mobilný telefón. Po domácom rozhovore zistil, že na synovi bolo vidieť, že sa správa inak ako predtým, kedy sa mu priznal, že mobilný telefón, ale aj ďalšie veci mu boli odcudzené, následne vrátené, avšak bol žiadaný o nejaké peniaze, ktoré aj tretím osobám odovzdal. Jeho syn mal v čase spáchania skutku 16 rokov a ako taký nevedel, čo má robiť. Z výpovede zákonného zástupcu tiež vyplynulo, že jeho syn je silný astmatik, a preto „fajčenie trávy“ môže absolútne vylúčiť. Z vyjadrenia syna sa dozvedel, že jemu ako aj jeho kamarátovi sa mali páchatelia vyhrážať, že nech o tom nikomu nehovorí, lebo že im odkopnú hlavu, že ho zabijú a podobne.

Poškodený mladistvý K. I. vypovedal, že obaja obžalovaní ich pristavili v meste s tým, že im bola ukázaná nejaká fotka, pre nich cudzej osoby a požiadali ich, aby v prípade, že túto osobuvidia, im to dali na vedomie. Za týmto účelom mu bolo poskytnuté aj telefónne číslo, ktoré si uložil do mobilného telefónu, ale viac to neriešil. O niekoľko dní neskôr sa v Rybárpoli stretol s obžalovanými, ktorí od neho žiadali odškodnenie za to, že im nezavolali. Vtedy mu boli odcudzené veci z bicykla s tým, že mu ich vrátia, ak im dá nejaké peniaze. Následne mu tieto veci boli vrátené s tým, že pre obžalovaných nemajú žiadnu cenu, ale chceli od neho niečo cennejšie, a to bol mobilný telefón. Bol to obžalovaný R., ktorý mu povedal, že ak o tom niekomu povedia, že im poodbývajú hlavy pálkou, bol pri tom aj I. R. a nejaká tretia osoba, ktorá však do toho sa nijako nezapájala. Na stretnutí v motoreste Ranč bol za ním len obžalovaný R., ktorý navrhol, že mu mobilný telefón vráti, ak mu dá peniaze, ako aj retiazku, čo aj urobil, mali sa stretnúť na ŽSR stanici v Rybárpoli, kde však obžalovaný R. už neprišiel. Svedok výslovne uviedol, že obžalovaní sa mu vyhrážali bitkou, veci, ktoré mu patrili, im nedal len tak, ale mal z nich strach. Tento strach odôvodnil tým, že stáli okolo neho traja ľudia a pýtali od neho peniaze. K rozporom medzi výpoveďou z hlavného pojednávania a prípravnom konaní sa nevedel jednoznačne vyjadriť, ale prípadne rozpory odôvodnil uplynutím času. Zotrval však na vyjadrení, že okolo neho stáli traja muži, ktorí od neho žiadali peniaze a mal strach.

Svedok G. R. potvrdil výpoveď poškodeného K.a I.a s tým, že bol to obžalovaný I. R., ktorý im povedal, že ich zbijú, pričom spoluobžalovaný R. povedal v podstate skoro to isté. Podľa svedka R.a bol to I. R., ktorý podľa jeho vnímania vystupoval ako hlavná osoba, nakoľko to bol hlavne on, ktorý pýtal veci od K.a. On mal z toho všetkého strach, bál sa, pričom sa malo jednať o peniaze, ktoré mal zohnať K.. Svedok poprel tvrdenie obžalovaného R., že by poškodený K. I. sa obrátil na obžalovaných s požiadavkou na zabezpečenie „trávy“.

Svedok G. R. pred súdom využil svoje právo a odmietol vo veci vypovedať.

V prípravnom konaní boli vypracované dva znalecké posudky, z ktorých jeden vypracovala znalkyňa z odboru zdravotníctva - psychiatrie MUDr. Poloncová. Z výpovede znalkyne pred súdom, ako aj z tohto znaleckého posudku o.i. vyplynulo, že obžalovaný I. R. netrpí duševnou poruchou v zmysle psychózy. Jeho intelektový vývoj nie je zaostalý, ani narušený, jedná sa u neho o disociálnu poruchu osobnosti, ktorá sa prejavuje predovšetkým nedostatkom morálnych a etických citov, porušovaním spoločenských pravidiel, pokračujúcim konaním, ktoré ho privádza do konfliktu so spoločnosťou a zákonnými normami, pričom sa nedokáže poučiť zo skúseností a trestov. I. R. chápe zmysel trestného konania, je spôsobilý náležite sa obhajovať, v čase spáchania skutku jeho rozpoznávacie, ako aj ovládacie schopnosti boli plne zachované. Zároveň znalkyňa konštatovala, že prognóza ďalšieho vývoja osobnosti obžalovaného vo vzťahu k protispoločenskému konaniu sa vzhľadom na osobnostnú abnormitu javí ako nepriaznivá, jeho pobyt na slobode zo zdravotného hľadiska však nie je nebezpečný. Zároveň znalkyňa nenavrholo uložiť ochranné liečenie.

V konaní pred súdom bola znalkyňa požiadaná o vypracovanie znaleckého posudku, v ktorom bolo potrebné posúdiť najmä okolnosť, či uloženie výnimočného trestu u obžalovaného bude splnený účel sledovaný zákonom.

Znalkyňa po vykonaní psychiatrického a psychologického vyšetrenia so zameraním na osobné charakteristiky obž. R. konštatovala, že u menovaného aj naďalej sa jedná o poruchu osobnosti s črtami disociality, avšak v porovnaní s predchádzajúcim znaleckým vyšetrením je u pacienta zaznamenaný posun sociálnej zrelosti, ktorý je vyjadrený najmä v zodpovednosti voči najbližším príbuzným (rodičia, deti) a tiež vo vyjadrení kritickosti voči protispoločenskému správaniu. Sklony k disociálnym prejavom boli už od obdobia adolescencie u neho ovplyvnené spoločenským prostredím, v ktorom pôsobil a ktoré vyhľadával a tiež vytvorenými hodnotovými schémami. Obžalovaný I. R. má podľa znalkyne primerané intelektové predpoklady preto, aby dokázal využiť pozitívne, aj negatívne životné skúsenosti, preferencie a vplyvy sociálneho prostredia, tiež prehodnotil svoje hodnotové schémy. Pri využití týchto predpokladov by sa dala v rámci dynamiky vývoja osobnosti (s prihliadnutím aj na jeho vek), u neho očakávať čiastočná resocializácia. Podľa znalkyne sa však pocit vcítenia sa do pocitov iných ľudí u neho rozvinulo len vo vzťahu k rodine, nie tak vo vzťahu k poškodenému. Aj vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný vyjadril ľútosť, že sa mu pravdepodobne nepodarí vychovávať deti, túto skutočnosť možno považovať za prejav jeho zodpovednejšieho správania sa. Z psychiatrického a psychologického vyšetrenia síce na jednej strane vyplynuli čiastočne aj prejavy žiaduceho sociálneho správania, zároveň však niektoré testy hovorili o hodnovernosti jeho správania, čo sa všetko následne odrazilo aj v hodnotení, že u obžalovaného možno očakávať čiastočnú resocializáciu, nie však zmenu v jeho osobnostných charakteristikách. Na uvedené skutočnosti má vplyv aj hrozba potencionálne uloženého vysokého trestu. Možnosť resocializácie je ovplyvnená aj prostredím, v ktorom v budúcnosti bude obžalovaný pôsobiť.

Vo vzťahu ku skutku pod bodom 2) obžaloby K. R. uviedol, že stretli poškodeného I.a, ktorého chceli „naťahovať, tak ho aj natiahli“. Obžalovaný potvrdil, že poškodený videl nejakých starších vyšších chlapcov, tak sa asi zľakol, oni ho však do ničoho nenútili, len ho chceli naťahovať. Išlo o mladého chlapca, na ktorom bolo vidieť, že sa dá oklamať, a preto mu povedali, aby im dal nejaké peniaze s tým, aby sa nebál, že bude dobre. Pri tomto sa aj s R.om smiali, na rozdiel od poškodeného, ktorý im povedal, že im dá všetko, len aby ho nechali na pokoji. Uviedol, že aj on sám by mal zo silnejších cigánov strach a zľakol by sa. Všetky veci, ktoré poškodenému zobral, mu vrátil, R. mu zobral len mobilný telefón, pričom potvrdil, že poškodenému, ako aj jeho priateľovi povedal, že ak to niekomu povedia, že ich zbijú. Bol to obžalovaný R., ktorý poškodenému povedal, či poznajú „D.“, pričom spoločne s R.om od poškodeného pýtali sumu 30,- euro, o ktorých im chlapec povedal, že im ich nemôže dať, nakoľko ich nemá. Následne mu R. vzal mobilný telefón s tým, že kým mu poškodený nedonesie peniaze, mobil mu nevráti. Mobilný telefón následne dali v ten istý deň do záložne a peniaze si rozdelili na polovicu.

Na základe takto vykonaného dokazovania súd potom obžalovaného K. R. uznal vinným z prečinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona s použitím § 138 písm. e) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1,2 písm. b) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spáchaný v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, ako aj zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a uložil mu súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaného I. R. súd uznal vinným z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s použitím § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona. Zároveň mu uložil súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 rokov nepodmienečne, na výkon ktorého ho súdu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súd zároveň zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Ružomberok, sp. zn. 8T/35/2018 zo dňa 11.02.2019, právoplatný toho istého dňa, ktorým mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Súd zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Predmetný rozsudok vo vzťahu k obžalovanému K. R. nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť dňom 31.07.2019.

Obžalovaný I. R. voči odsudzujúcemu rozsudku podal odvolanie.

Krajský súd v Žiline uznesením sp. zn. 2To/38/2019-533 zo dňa 20.11.2019 zrušil rozsudok Okresného súdu Ružomberok zo dňa 22.07.2019 v časti u obžalovaného I. R. a v tejto časti vec bola vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a znovu rozhodol.

Krajský súd v Žiline v zrušujúcom uznesení poukázal na skutočnosť, že sa prvostupňový súd dôsledne nevysporiadal s tým, či v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre aplikáciu kvalifikačného znaku spáchania trestného činu na chránenej osobe (dieťať), a to s prihliadnutím na § 139 ods. 2 Trestného zákona. Súčasne bude povinnosťou súdu prvého stupňa ďalšie rozhodnutie vo veci, pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu skutku, odôvodniť plne v súlade s ustanovením § 168 Trestného poriadku.

Krajský súd prvostupňovému súdu vytkol, že v rámci ustálenej právnej kvalifikácie skutku ako pokračovacieho zločinu vydierania aj podľa § 189 ods. 2 písm. b) Trestného zákona, sa obmedzil len na vek poškodeného K.a I.a v čase skutku, a to bez prihliadnutia a náležitého vysporiadania sa s ustanovením § 139 ods. 2 Trestného zákona. Podľa názoru krajského súdu len vek poškodeného v čase skutku automaticky nezakladá kvalifikačný znak spáchania trestného činu na chránenej osobe (dieťať) a spáchanie trestného činu na chránenej osobe je vždy nutné posudzovať aj v kontexte s ustanovením § 139 ods. 2 Trestného zákona. Odvolací súd poukázal na ustálenú prax a najmä stanovisko NS SR publikované pod č. 117 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č.8/2014.

V zmysle citovaného stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ustanovenie § 18 Trestného zákona a ustanovenie § 139 ods. 2 Trestného zákona upravujú spôsob riešenia dvoch odlišných právnych otázok, a to jednak otázku zavinenia vo vzťahu k okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, a jednak ďalšiu podmienku použitia osobitného kvalifikačného pojmu chránenej osoby, spočívajúci v súvislosti spáchania činu s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby. Taká súvislosť musí byť daná nielen objektívne, ale z hľadiska páchatel'a aj subjektívne.

V zmysle § 139 ods. 2 Trestného zákona, podľa ktorého ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak trestný čin nebol spáchaný v súvislosti s postavením, stavom alebo vekom chránenej osoby, možno spáchanie činu na dieťaťi považovať za okolnosť, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby, len pri úmyselnom trestnom čine. Zároveň sa však vyžaduje, aby páchatel' vedel, že poškodený je dieťaťom a aby túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin.

Po vrátení veci obžalovaný I. R. na pojednávaní uviedol, že nevedel, že poškodený I. je mladistvý. Predtým sa nepoznali a teda nemal, odkiaľ vedieť, aký je jeho skutočný vek. V záverečnej reči uviedol, že skutočne netušil, koľko má poškodený rokov, a to tým skôr, že spolu s ním sa trestnej činnosti dopustil aj obžalovaný (medzitým odsúdený) R., ktorý napriek tomu, že už bol dospelý, bol oproti poškodenému chudší a nižší a vyzeral mladší ako poškodený.

Súd opätovne vypočul poškodeného K.a I.a, ktorý potvrdil, že s obžalovanými sa nikdy pred týmto skutkom nestretol, nepoznal ich, hoci nevylúčil, že sa mohli niekde stretnúť. V čase spáchania skutku navštevoval prvý ročník strednej odbornej školy. Prvotným kontaktom poškodeného s obžalovaným bola okolnosť, že ich obžalovaní zastavili z dôvodu, či nepoznajú nejakého pána, o ktorých skutočnostiach sa podrobnejšie vyjadril vo svojej výpovedi, ktorá predchádzala vydaniu zrušujúceho rozhodnutia prvostupňového súdu.

Výpoveď poškodeného K.a I.a potvrdil vo svojej výpovedi aj svedok G. R., ktorý uviedol, že oboch obžalovaných pozná len z videnia, ale pred samotným skutkom nikdy s nimi do styku neprišiel. Uviedol, že „si myslí“, že obžalovaní ich zastavili práve z dôvodu, že boli 15.roční, mladí, ale tento svoj dojem ničím nepodložil.

Je potrebné konštatovať, že aby bol vek (postavenie, stav) poškodeného (v určitej vecnej súvislosti) zároveň aj motivačným faktorom, ktorý založil alebo podporil vôľovú zložku, čo v preklade znamená rozhodnutie páchatel'a smerujúce k spáchaniu trestného činu.

Spáchanie trestného činu voči chránenej osobe je potom okolnosťou, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby (pri súčasnom splnení podmienky uvedenej v § 139 ods. 2 Trestného zákona). Ako už vo svojom rozhodnutí konštatoval NS SR, vyžaduje sa, aby páchatel' v súvislosti s vekom vedel, že ide o osobu (dieťa) a práve, aby túto okolnosť subjektívne spájal s menším odporom alebo slabšou odvetou poškodeného, umocnením účinku trestného činu voči poškodenému, alebo inou okolnosťou, ktorá zakladá alebo podporuje rozhodnutie páchatel'a spáchať trestný čin.

Konajúci súd je toho názoru, že vedomosť o nižšom veku poškodeného obžalovaný mal. Avšak z formulácie skutkovej vety uvedenej pod bodom 2 obžaloby Okresnej prokuratúry Ružomberok nijako nevyplýva, že by spáchanie tohto činu bolo z hľadiska obžalovaného I. R. ovplyvnené súvislosťou s vekom poškodeného. Ani doplnené dokazovanie toto subjektívnej hľadisko u obžalovaného I. R. nepreukázalo, a preto súd následne konanie obžalovaného I. R. kvalifikoval ako pokračovací zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 Trestného zákona spáchaného v spolupáchatel'stve podľa § 20 Trestného zákona.

V podstate všetky okolnosti v súdnej veci vyvolávajú pomerne silné podozrenie, že k spáchaniu trestného činu zo strany obžalovaného došlo aj v súvislosti s vekom poškodeného, no len samotný dojem, či už OTČK alebo súdu nestačí k tomu, aby konanie obžalovaného mohlo byť posudzované aj podľa prísnejšej právnej kvalifikácie.

Vychádzajúc z dôkazov, ktoré boli vykonané v pôvodnom konaní, s prihliadnutím na dôkazy vykonané po zrušení veci Krajským súdom v Žiline dospel súd k záveru, že trestná činnosť je obžalovanému preukázaná najmä výpoveďou v tom čase spoluobžalovaného K. R., ktorý sa k trestnej činnosti v celom rozsahu priznal a vo vzťahu k spoluobžalovanému I. R. popísal podrobnejšie okolnosti, za ktorých obaja obžalovaní zastavili na bicykli jazdiaceho K.a I.a a bez akéhokoľvek dôvodu od neho žiadali čokoľvek, čo by mohli speňažiť. V rámci svojho konania voči poškodenému a následne aj voči jeho kamarátovi G.ovi R.ovi použili verbálne násilie, resp. podmieňovali vrátenie mobilného telefónu a ostatných vecí vyplatením finančnej hotovosti, a to na základe vopred premyslenej nezmyselnej požiadavky súvisiacej s identifikáciou akejsi tretej osoby. Zavinenie obžalovaného I. R. na spáchanej trestnej činnosti (skutku) svojou výpoveďou potvrdil najmä K. I., ako aj svedok G. R. a podporne aj výpoveď zákonného zástupcu v tom čase maloletého poškodeného I.a. Rovnako listinné dôkazy, ktoré boli vykonané pred súdom, pomohli ustáliť priebeh skutkového deja a vyvodiť trestnoprávnu zodpovednosť voči obžalovanému.

V prípade I. R. však ide o osobu, ktorá už v minulosti dvakrát bola odsúdená pre úmyselnú trestnú činnosť, a to na základe rozsudku tunajšieho súdu 1T/39/2008 zo dňa 14.04.2008, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, kde bol odsúdený aj za pokračovací zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona spáchaný v spolupáchatel'stve podľa § 20 Trestného zákona v tom čase ako mladistvý na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 15 mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu pre mladistvých, ako aj rozsudkom Okresného súdu Ružomberok 8T/92/2009 zo dňa 13.01.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, ktorým rozsudkom bola schválená dohoda o vine a treste medzi v tom čase obvineným I.om R.om a prokurátorom okresnej prokuratúry pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 6 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Obžalovaný v čase podania obžaloby bol nezamestnaný, bol riešený dávkou v hmotnej núdzi. U I. R. ide o úmysel priamy podľa § 15 písm. a) Trestného zákona (subjektívna stránka), nakoľko spôsobom popísaným vo výrokovvej časti rozsudku si chcel zabezpečiť finančné prostriedky, ktoré chceli použiť pre vlastnú potrebu, o čom svedčí aj skutočnosť, že výťažok zo založeného mobilného telefónu obaja obžalovaní prehrali v herni. Nemožno obísť skutočnosť, že u obžalovaného I. R. ide o opakujúce sa protispoločenské konanie, za ktoré už v minulosti bol právoplatne odsúdený.

Obžalovaný porušil záujem spoločnosti na ochrane majetku fyzických osôb, ako aj na ochrane slobodného rozhodovania sa jedincov.

Súd odsudzoval obžalovaného R. za trestný čin, ktorý spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa uznaný vinným zo spáchania iného trestného činu. V súdnej veci týmto rozhodnutím je aj rozsudok Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8T/35/2018 zo dňa 11.02.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť toho istého dňa, ktorým bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov nepodmienečne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Súd u obžalovaného nezistil poľahčujúcu okolnosť, ako na priťažujúcu okolnosť prihliadol na skutočnosť, že už v minulosti bol odsúdený.

V zmysle § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, ak prevažuje pomer priťažujúcich okolností, zvyšuje sa dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu; podľa odseku 5 citovaného ustanovenia pri opätovnom spáchaní zločinu sa zvyšuje dolná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu polovicu; v takom prípade sa ustanovenie odseku 4 nepoužije.

Vychádzajúc z účelu trestu, najmä so zvýraznením prvku generálnej prevencie, ako aj potrebe chrániť spoločnosť pred obžalovaným, ktorý má sklony k páchaniu trestnej činnosti, mu súd uložil trest odňatia slobody na hornej hranici trestnej sadzby, a to vo výmere 6 rokov. Súd je toho názoru, že len maximálna možná výška trestu, keď trest zároveň v sebe zahŕňa aj morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou, splní účel sledovaný zákonom a pri zmene pôvodnej právnej kvalifikácie vytvorí pre obžalovaného priestor, aby sa do budúcnosti vyvaroval obdobnému protispoločenskému konaniu, inak mu skutočne bude hroziť v prípade páchania trestnej činnosti zásada tri krát a dost'.

Súd obžalovaného na výkon trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia, nakoľko v posledných desiatich rokoch bol vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselnú trestnú činnosť.

Poškodený I. si škodu uplatnil včas a riadne, preto nebolo pochybností, čo do výšky takto uplatneného nároku na náhradu škodu, preto súd uložil obžalovanému povinnosť poškodenému zaplatiť sumu 50,- euro.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Ružomberok do 15 dní od oznámenia rozsudku.

Odvolanie má odkladný účinok. (§306/2)

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokolvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V neprospech obžalovaného môže odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len v jeho prospech (§308/2)
- príbuzní obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 305/1). Ak je poškodený právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)

- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.